

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de Ruslana Pșederschi,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ruslana Pșederschi împotriva lui Alessandro Amato și Serghei Cucos, intervenienți accesorii IP „Agenția Servicii Publice”, ÎM „Consprod-Market” SRL și notarul Mircea Nichiforeac, cu privire la contestarea contractului de donație a părții sociale, repararea prejudiciului material și prejudiciului moral,

împotriva încheierii din 22 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău,

*(Dosarul nr. 2r-274/24
NR. PIGD 2-21120443-01-2r-26062024)*

Cererea de apel restituită în conformitate cu art. 369 alin. (1) din Codul de procedură civilă, din motiv că a fost depusă în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen. Instanța de apel nu are dreptul să efectueze ex officio repunere în termen a apelului în lipsa unei cereri

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. I. Țonov
Curtea de Apel Chișinău, jud. A. Pahopol, R. Pulbere, D. Dulghieru

25 septembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de Ruslana Pșederschi,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Mariana Ursachi,

Oxana Parfeni, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 11 august 2021, Ruslana Pșederschi a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Alessandro Amato și Serghei Cucuș, intervenienți accesorii IP „Agenția Servicii Publice”, ÎM „Consprod-Market” SRL și notarul Mircea Nichiforeac, cu privire la contestarea contractului de donație a părții sociale, repararea prejudiciului material și prejudiciului moral (f. d. 4-20).

2. Prin hotărârea din 22 ianuarie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Ruslana Pșederschi (f. d. 211-212).

3. La 15 martie 2024, Ruslana Pșederschi a declarat apel împotriva hotărârii din 22 ianuarie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată (f. d. 217-221).

4. Prin încheierea din 22 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost restituită cererea de apel depusă de Ruslana Pșederschi împotriva hotărârii din 22 ianuarie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind în afara termenului legal, iar apelanta nu solicită repunerea în termen și s-a remis apelantei Ruslana Pșederschi cererea de apel cu toate documentele anexate (f. d. 119-231).

5. La 04 iunie 2024, Ruslana Pșederschi a declarat recurs împotriva încheierii din 22 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii instanței de apel, cu restituirea cauzei spre rejudecare în ordine de apel (f. d. 233-239).

6. În motivarea recursului, a invocat că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept procedural, prin încălcarea dreptului la un proces echitabil și dreptului la un remediu efectiv, iar în consecință nu a supus examinării în fond pretențiile înaintate de apelantă și nu au fost constatate și elucidate principalele circumstanțe pentru soluționarea cauzei în fond. A precizat că nu i-a fost expediată în decurs de 5 zile, copia hotărârii pronunțate și nu i-a

fost adusă la cunoștință, decât la 26 februarie 2024, astfel nu îi este imputabil pretinsa depășire a termenului de declarare a apelului, iar prin urmare nu este relevantă nici vreo cerere privind repunerea în termen a apelului, dat fiind faptul că apelanta nu este responsabilă de pretinsa depășire a termenului.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

7. Art. 425 din Codul de procedură civilă stipulează:

Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

8. Art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

(3) Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

9. Art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă:

Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: a) să respingă recursul și să mențină încheierea;

10. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

11. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

12. Art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă:

(1) Termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

(3) Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

13. Art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă:

(1) Persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

(3) La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

(4) Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din

ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

14. Art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă:

(1) Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă:

b) apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen;

15. Art. 276⁴ alin. (3) din Codul de procedură civilă:

(3) Hotărîrea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanței judecătorești și se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor.

16. Art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

(3) Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

17. Art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

(1) Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

MOTIVAREA INSTANȚEI

18. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, în condițiile speței respective, termenul de declarare a apelului este de 30 zile, de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

19. Completul de judecată stabilește că instanța de fond a examinat cauza civilă în procedură contencioasă generală, potrivit normelor prevăzute Codul de procedură civilă.

20. La 31 martie 2023, prin intermediul poștei electronice, Ruslana Pșederschi a depus cerere cu privire la examinarea cauzei în lipsa sa și a reprezentantului său (f. d. 133-134).

21. Rezultatul examinării cauzei și dispozitivul hotărârii din 22 ianuarie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, au fost plasate pe site-ul oficial al instanței de judecată, la 22 februarie 2024.

22. După examinarea fondului cauzei, la 22 ianuarie 2024, instanța de fond a expediat copia dispozitivului hotărârii la adresa părților (f. d. 213), însă careva date care ar confirma recepționarea acestuia, de către Ruslana Pșederschi lipsesc.

23. Cererea de apel împotriva hotărârii din 22 ianuarie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost depusă de Ruslana Pșederschi, la data de 15

martie 2024, cu depășirea termenului de 30 de zile, prevăzut de art.362 alin.(1) din Codul de procedură civilă, enunțat la pct. 12 al prezentei încheieri.

24. Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 22 aprilie 2024, corect a restituit apelul declarat de Ruslana Pșederschi împotriva hotărârii din 22 ianuarie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depus în afara termenului legal, iar apelanta nu a solicitat repunerea în termen de declarare a apelului (f. d. 229-231).

25. În situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 22 ianuarie 2024, în temeiul art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de contestare cu apel a început a curge din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a dispozitivului hotărârii judecătorești, adică începând cu data de 23 ianuarie 2024, ultima zi a termenului fiind data de 21 februarie 2024 (zi de miercuri).

26. În context, instanța de apel justificat a reținut că Ruslana Pșederschi, a declarat apelul peste termen. Or, recurenta are obligația de a se folosi cu bună-credință de drepturile sale procedurale în conformitate cu prevederile art. 56 alin. (3), art. 61 alin.(1) din Codul de procedură civilă, enunțate pct. 16, 17 al prezentei încheieri.

27. La depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 22 ianuarie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, apelanta/recurenta n-a solicitat repunerea în termenul pentru declararea apelului.

28. Completul de judecată subliniază că, repunerea în termen pentru declararea apelului putea fi soluționată de către instanța de apel doar în condițiile în care Ruslana Pșederschi, ar fi formulat o cerere de repunere în termen cu prezentarea probelor pertinente și admisibile în justificarea acestei omisiuni, ceea ce la caz lipsește.

29. Prin urmare, instanța de apel corect a reținut că Ruslana Pșederschi, nu a solicitat repunerea în termenul pentru declararea apelului, în temeiul art. 116 din Codul de procedură civilă. Or, instanța de apel nu are dreptul să efectueze ex officio repunere în termen a apelului, în lipsa unei astfel de cereri formulate de către apelant în condițiile art.116 din Codul de procedură civilă, enunțat la pct. 13 al prezentei încheieri.

30. Completul de judecată remarcă că prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

31. Completul de judecată accentuează că legiuitorul, prin stabilirea unui termen de declarare a apelului, a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale

procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

32. Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art.13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurenta și-a neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

33. Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Ruslana Pșederschi, împotriva încheierii din 22 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău, cu menținerea încheierii contestate.

34. Ținând cont de cele expuse *supra* și în temeiul art. 424 alin. (2), 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge cererea de recurs depusă de Ruslana Pșederschi.

Menține încheierea din 22 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ruslana Pșederschi împotriva lui Alessandro Amato și Serghei Cucoș, intervenienți accesorii IP „Agenția Servicii Publice”, ÎM „Consprod-Market” SRL și notarul Mircea Nichiforeac, cu privire la contestarea contractului de donație a părții sociale, repararea prejudiciului material și prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Mariana Ursachi

Oxana Parfeni